

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Regional utveckling
Susanne Sahlin

Till: Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.k.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning
Fi/2018/00966/K

Datum Dnr
2018-08-30 18RS1583

Sida
1(6)

Yttrande över remiss, Indelningskommitténs betänkande "Myndighetsgemensam indelning - samverkan på regional nivå" (SOU 2018:10)

Region Västernorrland har erbjudits att inkomma med synpunkter avseende ovan rubricerat betänkande. Synpunkter ska lämnas senast 2018-08-31 till Finansdepartementet.

Finansdepartementet har uppmanat att remissvar struktureras i enlighet med betänkandets innehållsförteckning, med följande indelning:

- Myndighetsgemensam indelning
- Beteckning och utformning på namn på kommuner på regional nivå
- Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelning
- Landstingens samverkansmönster
- Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret
- Övriga synpunkter

Region Västernorrland uppskattar möjligheten att lämna synpunkter på indelningskommitténs slutbetänkande avseende tilläggsuppdragen ovan. Region Västernorrland följde aktivt indelningskommitténs tidigare uppdrag att föreslå en ny indelning av län och landsting och, har därefter, utifrån indelningskommitténs tilläggsdirektiv 2017:72 också besvarat frågor från kommittén avseende landstingens samverkansmönster samt beteckning och utformning av namn (17RS8236).

1. Myndighetsgemensam indelning

Region Västernorrland delar kommitténs bedömning att det behövs en tydligare geografisk samordning av statliga myndigheters indelning. Vi tillstyrker att de statliga myndigheternas indelning i norra Sverige i första hand bör utgå från den norra sjukvårdsregionens geografi. Vi har däremot svårare att bedöma urvalet för de tio specifika statliga sektorsmyndigheter som kommittén nu föreslår ska organiseras enligt en sammanhållen regional indelning.

Med utgångspunkt i inledningskommitténs tilläggsdirektiv (2017:72) vill region Västernorrland lämna följande synpunkter:

- Ett förtydligt uppdrag till statliga myndigheter att samverka på regional nivå

Indelningskommittén föreslår att tio sektorsmyndigheter, genom ny gemensam instruktion, ska uppdras att följa en gemensam indelning i sex geografiska områden. Indelningskommittén redogör i sitt slutbetänkande för hur dessa myndigheter valts ut.

Region Västernorrland understryker vikten av att staten är representerad i hela landet och vi är positiva till en mer enhetlig och gemensam regional indelning av statliga myndigheter. Den nyligen presenterade parlamentariska landsbygdskommittén har också påvisat behoven av statlig representation i hela landet. Region Västernorrland delar också kommitténs uppfattning att det finns svårigheter, såväl sektoriellt som territoriellt, när olika myndigheter har olika geografisk indelning.

I det uppdrag region Västernorrland har ser vi att det finns andra myndigheter, som inte pekas ut, som också skulle behöva ha samma geografiska indelning. Ett stort antal myndigheter har redan idag uppdrag att samverka utifrån regionala förutsättningar, oavsett myndigheternas geografiska indelning. Det resonemanget saknas i kommitténs slutbetänkande. Vi saknar också resonemanget kring hur sektorsövergripande uppdrag ska hanteras, inte bara mellan myndigheter och regionala aktörer, utan också mellan sektorsmyndigheter och deras departement. I vårt uppdrag upplever vi att tvärsaktörsfrågor som behöver hanteras gemensamt på regional nivå bollas mellan ansvariga myndigheter och departement på nationell nivå.

Den föreslagna norra regionen är samtidigt funktionell ur en rad perspektiv. Norrlandstingen arbetar tillsammans inom en rad verksamhetsområden, sakfrågor och sammanhang och ser stora fördelar med att i framtiden få förstärka samverkan inom och mellan de fyra regionerna. Flera av de sektorsmyndigheter som Indelningskommittén

lyfter fram i sitt förslag har redan samma geografiska indelning. Ur det perspektivet är det relevant att lyfta fram att statlig regional indelning med fördel skulle kunna organiseras i motsvarande regioner. Oavsett geografisk indelning krävs sektorsövergripande samordning för att skapa hållbara samhällssystem som fungerar vid kris, men också för att skapa långsiktigt hållbara samhällen i landets alla delar.

Indelningskommitténs uppdrag har inte omfattat översyn av de myndigheter som samordnar staten på regional nivå, d v s länsstyrelserna. I det uppdrag som region Västernorrland har som regionalt utvecklingsansvarig aktör att samordna genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken, och i det uppdrag som länsstyrelsen har att samordna staten på regional nivå, torde ett förstärkt uppdrag till dessa aktörer om utökad samordning kunna säkerställa att uppdrag, dialog och samverkan bibehålls och utvecklas. Som regionalt utvecklingsansvarig aktör är region Västernorrland beroende av att sektorsmyndigheter och statliga organisationer samverkar och bidrar till en löpande, konstruktiv och resultatutriktad dialog. Vårt arbete regleras i förordningar om regionalt tillväxtarbete och i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin är myndigheterna viktiga aktörer för att nå resultat. Att då välja att lyfta fram några få av berörda myndigheter att omfattas av den statliga regionala indelningen ser vi som en brist, när förslaget också skulle kunna innebära en minskad regional närvaro för exempelvis genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik.

Region Västernorrland ser därför att staten utvecklar instruktioner och regleringsbrev om hur sektorsmyndigheter förväntas arbeta och samverka på regional nivå, och avkräver resultat på samma sätt som idag förväntas från regionalt utvecklingsansvariga aktörer och länsstyrelserna.

2. Beteckning och utformning på namn på kommuner på regional nivå

Region Västernorrland tillstyrker indelningskommitténs förslag att beteckningen på namn på kommuner på regional nivå bör ändras till region. Vi ser också positivt på det omfattande arbete indelningskommittén genomfört för att synliggöra lagtexter och förordningar för att denna förändring ska kunna ske skyndsamt så snart beslut fattats, för att möjliggöra justeringar inför kommande valår 2022.

Utformningen av namn vid organisationsbeteckning, d v s region XX följt av län (region Västernorrlands län) kommer inte att föranleda någon ytterligare namnändring i Västernorrland, då den formella organisationsbeteckningen inte behöver synliggöras i varumärke och logga (namnbyte till Region Västernorrland genomfördes 1 februari 2018).

3. Landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelning

Region Västernorrland tillstyrker kommitténs förslag till ändringar i indelningslagen vad gäller vilka hänsyn som ska tas till berörda landsting och kommuner samt befolkningens synpunkter vid beslut om landstingsindelning.

Region Västernorrland har varit positiva till regionbildning och samverkat med övriga norrlandsting i syfte att möta det tidigare aktuella förslaget om en gemensam region för de fyra nordligaste länen. Region Västernorrland delar den bedömning som tidigare gjorts att det finns skäl att överväga en formaliserad sammanslagning av regioner i syfte att klara framtidens välfärdsuppdrag. Däremot innebär förslaget om en omformulering om hur synpunkter ska beaktas, från synnerliga till särskilda skäl, en förskjutning av beslutsfattandet från kommunal till statlig nivå. Region Västernorrland vill därför betona den demokratiska processen att säkerställa att såväl befolkning som berörda kommuner och landsting komma till tals och också i framtiden ges utrymme att bedriva påverkansarbete i en sådan förändringsprocess.

4. Landstingens samverkansmönster

Region Västernorrland har inga synpunkter på den summering som Indelningskommittén gjort för att beskriva dagens och framtida samverkansmönster. Denna summering återkopplar det yttrande som Region Västernorrland lämnade under hösten 2017 (17RS8236). Det är Region Västernorrlands uppfattning att behovet av samverkan kommer att öka de närmaste åren, inte enbart geografiskt mellan norrlandstingen (de fyra nordligaste regionerna) utan också avseende funktionell samverkan, såväl nationellt som internationellt.

Vi vill särskilt lyfta fram norrlandstingens samverkan inom hälso- och sjukvårdsområdet, kunskapsutveckling, samverkan inom regional utveckling och genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik. Ett tydligare uppdrag till statliga myndigheter om samverkan på regional nivå, som bygger på regionala behov, skulle effektivisera redan befintliga och utarbetade samverkansformer.

Region Västernorrland förutsätter och föreslår att ett eventuellt uppdrag till Göteborgs universitet förtydligas med uppdrag/erbjudande till de myndigheter och organisationer som löpande följer regionerna och deras samverkansformer, däribland Tillväxtverket och SKL så att en effektiv samordning och uppföljning kan säkerställas.

5. Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret

Region Västernorrland tillstyrker kommitténs förslag till förändrad hantering av finansieringen av förvaltningsutgifterna för det statliga regionala utvecklingsansvar som överförs till landstingen.

Idag finansieras det regionala utvecklingsansvaret via förvaltningsutgifter som utbetalas via länsstyrelserna till regionalt utvecklingsansvarig aktör, med en månatlig utbetalning från länsstyrelsen till regionen i enlighet med beslutade nivåer för respektive region. Region Västernorrland delar Indelningskommitténs förslag att dagens modell är omständlig och därför bör ses över. Förvaltningsutgifterna bör, i enlighet med nu lagt förslag, kopplas till den verksamhet/det organ som har det lagreglerade ansvaret.

Däremot vill Region Västernorrland betona vikten av att de beslutade nivåerna för förvaltningsutgifterna bibehålls om finansieringen flyttas från förvaltningsanslag 5:1 (utgiftsområde 1) till anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder (utgiftsområde 19) och inte påverkar det årliga anslag som regionerna tilldelas till statsbidrag för projektverksamhet, regionala företagsstöd, stöd till kommersiell service eller motsvarande. För att särskilja dessa budgetposter kan förslaget att ändra förvaltningsanslaget till ett generellt statsbidrag under utgiftsområde 25 ”allmänna bidrag till kommuner [och regioner]” vara tydligare och därför önskvärt.

6. Övriga synpunkter

Sveriges regioner (landsting) har ett omfattande och diversifierat uppdrag som rör många verksamhetsområden. För att kunna erbjuda effektivt och långsiktigt ekonomiskt hållbara tjänster inom såväl hälso- och sjukvårdsområdet som för regionalt tillväxtarbete krävs sektorsövergripande samverkan. Det är region Västernorrlands övertygelse att statligt reglerad lokalisering av statliga myndigheter och organisationer behöver kompletteras med möjligheter till mer funktionella lösningar på regional nivå. Det är därför önskvärt att ansvariga departement för utpekade myndigheter med regionala uppdrag också uppdras att hitta former för utvecklad dialog och samordning.

REGION VÄSTERNORRLAND

Erik Lövgren
Regionstyrelsens ordförande

Hans Wiklund
Regiondirektör